

Inventarisatie van Kombos, Duivendrift
en Plantage in de A. W. duinen (terrein
no. 20) in 1972.
door H. Vader.

Inleiding.

In vroeger jaren - ruim 100 jaar geleden - behoorde het onderzochte terrein bij Mariënduin. Het was toen gedeeltelijk in cultuur als bouwlandjes (aardappel-teeld?). Direkt ten noorden van het geïnventariseerde terrein - op het Zandvoortervlakje - stond vroeger een boerderijtje. Op enkele plaatsen is nog iets te zien van de vroegere bouwlandjes. Dit zijn nu nog vrij vlakke veldjes omgeven door restanten van een houtwal, voornamelijk bestaand uit Zwarte Populieren. Met het graven van het Noordoosterkanaal is een groot deel van het vrij gekomen zand als een zandstort op het vroegere duin gebracht. Op deze storten zijn in de jaren 1930 - 1935 dennen geplaat; in hoofdzaak Oostenrijkse Dennen maar ook plaatselijk Grove- en Corsicaanse Dennen.

Vorig jaar is het Noordoosterkanaal verlegd en het profiel van de taluds minder stijl gemaakt. Hiervoor is veel van het bos gekapt en het grootste deel van de zandstorten afgegraven. Het afgegraven duin is weer vastgelegd met Helm en hier en daar zijn afgerasterde jonge aanplanten gemaakt.

Terreinbeschrijving.

De grenzen van het geïnventariseerde terrein worden gevormd door de Oranjerokom, het Noordoosterkanaal, de brandgang door de Plantage, een deel van het Natuurpad, een zijweg hiervan naar Dam 2 en het Sprengelkanaal.

De lengte van de omringende wegen en kanalen is 0,6 km asfaltweg, 0,4 km graspad en 1,5 km kanaalberm. Verder wordt het terrein nog doorsneden door 1,4 km asfaltweg en 2 km graspaden. Alle paden, maar vooral het Natuurpad en de wandelroute, worden zeer druk belopen wat in het broedseizoen nogal wat verstoring opleverde; o.a. werd een nest van de Kuifmees verstoord door het publiek.

Het duin is sterk geaksidenteerd en ligt globaal op 8 - 20 m + N.A.P. Enige uitschieters zijn duinen van 24 - 26 m + N.A.P.

Het terrein is landschappelijk in drie delen te splitsen n.l. 11 ha open duin, 6,6 ha dennenbos en 11 ha loofbos. Dit laatste bestaat voornamelijk uit verwaarloosd eikenhakhout, verspreide groepjes Grauwe Abelen, Zwarte populieren en Balsempopulieren. Enige delen zijn zeer dicht begroeid met Kardinaalsmuts van 4 - 5 m hoog waartussen Meidoorns, Tamme Kastanjes, Amerikaal

se Vogelkers, Esdoorns en Eiken. In dit bostype is, doordat het te dicht groeit, nauwelijks ondergroei maar wel een weelderige kruidenbegroeiing. Langs het Natuurpad zijn nog enige delen begroeid met duintruweel bestaand uit Meidoorn, Berk, Wilg, Esdoorn, Vogelkers, Kardinaalsmuts en Grauwe Abeel met ondergroei van Kruipwilg, Duindoorn, Kamperfoelie en Hop.

Het open duin bestaat voor een groot deel uit de afgegraven oevers van het Noord-oosterkanaal en Sprenkelkanaal, in hoofdzaak begroeid met Helm (voor vogels niet aantrekkelijk) en enkele delen van het oorspronkelijke open duin waarin hellingen begroeid met Duinroosjes, enige Helmpollen, Buntgras en Korstmossen, hier en daar met eilandjes van Kruipwilg en Duindoorn. Af en toe een eenzame Meidoorn, Berk of Eikje en zelfs een stuivend duin en enige zandige terreinen.

Inventarisatie.

Voor de drie terreinen is het aantal broedvogels per ha berekend. Opgemerkt moet worden dat de dennenbossen geen grote aaneengesloten bossen vormen doch afgewisseld worden door loofhoutbosjes of open duin waardoor er veel bosranden aanwezig zijn. Dit randeffekt resulteert in een nog vrij hoog aantal broedvogels per ha.

De loofbossen zijn over het algemeen vrij laag, 6 à 7 m, met enkele groepjes hoger opschietende bomen van 10 - 15 m.

Telresultaten.

11 ha open duin (29 broedparen + 2 ?) = 2,6 paar per ha.

6,6 ha dennenbos (42 broedparen + 2 ?) = 6,4 paar per ha.

11 ha loofbos (117 broedparen + 1 ?) = 10,6 paar per ha.

Het aantal Wilde Eenden is het minimum, het betreffen alle gevonden nesten.

Als waardvogel voor de Koekoek werd eenmaal de Heggemus aangetroffen.

Wilde Eend	8 paar	Zwartkop	8 paar
Scholekster	1 "	Grasmus	4 "
Kleine Plevier	2 "	Braamsluiper	1? "
Houtsnip	1 - 2 "	Fitis	36 "
Houtduif	15 "	Tjiftjaf	1 - 2 "
Tortelduif	8 "	Goudhaan	1 - 2 "
Koekoek	1 "	Gr. Vliegenvanger	1? "
Bosuil	1 "	Koolmees	17 "
Ransuil	1? "	Pimpelmees	6 "
Groene Specht	1 "	Kuifmees	1 - 2 "
Grote Bonte Specht	1 "	Glanskopmees	1 - 2 "
Boomleeuwerik	1 "	Staartmees	2 "
Boompieper	4 "	Groenling	6 "
Winterkoning	7 "	Kneu	1? "

Heggenus	6 paar	Barmsijs	1? paar
Zanglijster	3 "	Vink	5 "
Merel	9 "	Spreeuw	3 "
Gekr. Roodstaart	2 "	Wielewaal	1 "
Nachtegaal	5 - 6 "	Ekster	1 - 2 "
Roodborst	9 "	Vlaamse Gaai	2 "

Het totaal aantal broedende vogelsoorten was 35 + 5? Het totaal aantal broedparen bedroeg 180 tot 187 + 5 dubieuze, hetgeen voor het 28,6 ha grote terrein neerkomt op 6,54 broedparen per ha.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0